

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НПУ імені М.П. Драгоманова
Інститут мистецтв**

**Програма
вступного випробування**

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр"
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня "Молодший спеціаліст"

*напрям підготовки: 0202 Мистецтво
спеціальність: 6.020204 Музичне мистецтво*

Київ- 2010

ПРОГРАМА З МУЗИКИ

Для спеціальності «Музична педагогіка та виховання»

Кваліфікація: «Вчитель музики. Практичний психолог»; «Вчитель музики та художньої культури»; «Вчитель музики. Регент церковного хору»; «Вчитель музики та англійська мова» освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

на базі молодшого спеціаліста

(муз. школа, муз. коледж, училище культури)

Абітурієнти, які вступають до Інституту мистецтв повинні скласти творче випробування з:

1. Гри на музичних інструментах (фортепіано, баян, скрипка, акордеон, бандура, гітара).
2. Вокального випробування.
3. Сольфеджіо, теорії та музичної літератури.

До вступних іспитів з фаху будуть допущені абітурієнти, які мають здоровий голосовий та диригентський апарат.

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

1. Під час проведення іспитів з основного інструменту абітурієнти повинні продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем.
2. Виразне виконання вокального твору під власний акомпанемент та української народної пісні без супроводу (a capella).
3. З сольфеджіо, теорії музики та музичної літератури абітурієнтам необхідно показати навички написання музичного диктанту, вміння запису музики на слух та визначення на слух всіх елементів музичного мовлення.

Гра на музичних інструментах

ФОРТЕПІАНО

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах «Трьохголосні інтенції». Прелюдії та фуги з «Добре темперованого Клавіру», Частини з сююти).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - И.Гайдн, В.А.Моцарт. Сонати за вибором I частина або всі інші; Л.В.Бетховен. Сонати приближної складності - №№ 1, 5, 6, 9, 25 або інші).
3. **П'еса кантиленного характеру** українського, російського або зарубіжного композитора.

4. **П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність - К.Черні, опус 299,1.Крамер).

БАЯН, АКОРДЕОН

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** дво або триголосний (приблизна складність – И.С.Бах. ДТК. Прелюдія та фуга).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - В.Золотарьов. Соната №2. В.Кусяков. «Осінні за малюнки», А.Білошицький. Партита № 3).
3. **П'еса кантиленного характеру** (приблизна складність - Л.Ревуцький.Прелюд. К.Мясков. Поема. Ф.Мендельсон. Пісня без слів).
4. **П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – В.Сем'онов. Фантазія на тему пісні Я.Френкеля «Калина красная». О.Наюнкін. Фантазія на 2 російські теми. М.Різоль. Концертні варіації на тему укр.нар.пісні «Дощик»).

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Прелюдія та фуга з циклу «8 маленьких прелюдій та фуг»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - І.Яшкевич. «Сонатина в старовинному стилі» В.Золотарьов. «Дитяча сюїта», одна з сюїт на вибір А.Білошицький. Сюїта «Пори року»).
3. **П'еса кантиленного характеру** (приблизна складність П.Чайковський. «Пісня без слів». В.Косенко. «Мелодія» Ю.Щуровський. «Романс». В.Зубицький. «Коломийки»).
4. **П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність - М.Різоль. «Фантазія на теми укр.нар.пісень та танців». В.Іванов. Варіації на тему рос.нар.пісні «Посею лебеду на берегу»).

СКРИПКА

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників ДМШ та пед коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 2. Alemanda, Giga).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Шпор. Концерт № 9, 11).
П'еса кантиленного характеру (приблизна складність - Ф.Крейснер (в стилі Г.Пуньяні) «Прелюдія і Аллегро»)
3. **П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – Левицький. «Українська рапсодія»).

Для випускників муз. коледжів:

- Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - І.С.Бах. Партита № 3. Gavotte en Ronde у. Соната № 1. Adagio, Presto).
- Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром, e-moll. К.Сен-Санс. Концерт № 23.В.А.Моцарт. Концерт № 3, 4, 5. М.Брук. Концерт № 1.
- П'еса кантиленного характеру** (приблизна складність - Н.Паганіні. «Контабіле». Б.Лятошинський. «Мелодія»).
- П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – М. де Фалья. «Іспанський танець»).

БАНДУРА

Абітурієнт повинен виконати:

- Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - Й.С.Бах. «Прелюдія» до-мажор.Й.С.Бах. «Сіцліана». М.Дремлюга. «Прелюдія і фуга»).
- Твір великої форми** (приблизна складність - Г.Гембера. «Варіації на тему укр. нар. пісні «Марина». К.Мяков. «Концертна п'еса для бандури та фортепіано» на тему укр. нар. пісні «Вечір на дворі». В.Петренко «Сонатина» на тему укр. нар. пісні «Ой, важу я, важу»).
- П'еса кантиленного характеру** (приблизна складність – М. Дремлюга. «Романс». М.Лисенко. «Хвилина розпачу»).
- П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – О.Незовибатько. «Прелюдія»).

ГІТАРА

Абітурієнт повинен виконати:

- Поліфонічний твір** у перекладі для гітари (приблизна складність - Й.С.Бах. Прелюдія та фуга ля-мінор. Adagio i Fuga-allegro з «Sonata for violin Solo №1 BWV10017»).
- Твір қрупної форми** (приблизна складність - К. Смага. Варіації на тему російської народної пісні «Вот мчится тройка почтовая». М.Висоцький. Варіації на тему російської народної пісні «Ах ты, матушка, голова болит»).
- П'еса кантиленного характеру** (приблизна складність – оригінальний твір для гітари /наприклад, А. Барріос. Vals Op.8, №4. Ф.Сор. Rondo з «Grande Sonate», op. 22).
- П'еса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – Н. Альфонсо. Етюд для Ільзи Альфонсо. Е.Пухоль. Джміль).

Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з музики 15 хвилин.

Сольфеджіо, теорія та музична література

1. Одноголосний музичний диктант з хроматизмами, ритмічними складнощами (тріоль, пунктирний ритм, синкопа), з відхиленнями або модуляцією. Записати мелодію і позначити гармонічну схему акомпанементу.

2. Слуховий аналіз:

- звукоряд одного з ладів (натуральний, гармонічний, мелодичний види мажору та мінору, лади народної музики);
- дві послідовності з 7 інтервалів (в ладу й поза ладом);
- послідовність з 7 акордів позаладовим зв'язком (4 види тризвуків, обернення мажорного і мінорного тризвуків, головні септакорди, обернення D⁷).

3.Завдання з теорії музики:

- побудувати звукоряд ладу від заданого звуку;
- визначити та розв'язати два акорди (4 види тризвуків, обернення мажорного і мінорного тризвуків, головні септакорди, обернення D⁷);
- визначити та розв'язати два діатонічні інтервали (консонанс і дисонанс) у всіх можливих тональностях;

4.Завдання з музичної літератури:

- визначити автора й назву популярного музичного твору, його основні теми в процесі прослуховування (див. окремий список);
- дати лаконічну відповідь на запитання про життя і творчість одного з найвідоміших композиторів (див. окремий список).

Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики – 40 хвилин (групове).

СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

І.С.Бах: Добре темперований клавір. I том. Прелюдія і фуга до-мінор №2.

В.А.Моцарт: Симфонія № 40 соль-мінор; експозиція I частини.

Л.В.Бетховен: Симфонія № 5 до-мінор. Фінал симфонії № 9 (хоровий фрагмент); соната № 14; соната № 8 ч. 1.

Ф.Шуберт: «Форель»; Серенада.

Ф.Шопен: Вальс № 7 до-дієз-мінор; етюд № 12 до-мінор.

Ф.Ліст: Угорська рапсодія № 2.

Ж.Бізе: Хабанера з опери «Кармен».

Е.Гріг: «Ранок» з сюїти «Пер Гюнт»; пісня Сольвейг.

М.Равель: «Болеро».

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА

С.Гулак-Артемовський: Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»; дует Одарки й Карася з опери «Запорожець за Дунаєм».

М.В.Лисенко: «Віноть вітри» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); «Ой, я - дівчина Наталка» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); інтродукція до опери «Тарас Бульба».

М.Д.Леонтович: «Щедрик», «Дударик».

К.Г.Степченко: «Вечірня пісня» на слова Т.Г.Шевченка.

Б.М.Лятошинський: «Осінь» на слова О.С.Пушкіна.

РОСІЙСЬКА МУЗИКА

М.І.Глінка: Увертюра до опери «Руслан і Людмила»; арія Сусаніна з 4 д. Опери «Іван Сусанін»; Вальс-фантазія; «Я пам'ятаю мить чудовоу» на слова О.С.Пушкіна.

М.А.Римський-Корсаков: Симфонічна сюїта «Шехеразада» (1 ч.).

П.І.Чайковський: Вступ до опери «Євгеній Онєгін»; арія Ленського (картина 5 опери «Євгеній Онєгін»); Перший концерт для фортепіано з оркестром – I, III ч.; «Танець маленьких лебедів» з балету «Лебедине озеро»; «Вальс квітів» з балету «Лускунчик»; «Осіння пісня» із циклу «Пори року».

С.В.Рахманінов: Другий концерт для фортепіано з оркестром (1 ч.).

КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ

С.С.Прокоф'єв: Танець лицарів з балету «Ромео і Джульєтта».

Д.Д.Шостакович: Сьома симфонія (1 ч.).

А.І.Хачатурян: Вальс із музики до драми Лермонтова «Маскарад».

I.O.Дунаєвський: Марш із кінофільму «Веселі хлоп'ята»; «Шкільний вальс» на слова М.Матусовського.

СПИСОК КОМПОЗИТОРІВ

ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

Й.С.Бах (1685-1750) **В.А.Моцарт**(1756-1791)

Йозеф Гайдн (1732-1809)

Л. ван Бетховен (1770-1827)

Франц Шуберт (1794-1828) **Фредерік Шопен** (1810-1849) **Роберт Шуман** (1810-1856)

Ференц Ліст (1811-1886)

Дж. Верді (1813-1901)

УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

С.С.Гулак-Артемовський (1813-1873)

Л.М.Ревуцький (1889-1977)

М.В.Лисенко (1842-1912)

Б.М.Лятошинський (1894-1968)

М.Д.Леонтович (1877-1921)

С.П.Людкевич (1879-1979)

К.Г.Стеценко (1882-1922)

В.С.Косенко (1896-1938)

РОСІЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

М.І.Глінка: (1801-1857)

М.П.Мусоргський (1839-1881)

П.І.Чайковський (1840-1893)

О.П.Бородін (1833-1877)

М.А.Римський-Корсаков (1844-1908) **С.В.Рахманінов** (1873-1943)

ВИДАТНІ КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ:

С.С.Прокоф'єв (1891-1953)

Д.Д.Шостакович (1906-1975)

С.В.Свірідов (1915-1998)

Вокальне випробування

Абітурієнт повинен виконати два різнохарактерних вокальних твори за формою і змістом:

1. **Пісня під власний акомпанемент** (приблизна складність – К.Стеценко «Плавай, плавай. Лібиденько»; П.Майборода «Стежина», «Пісня про вчительку»; А.Пашкевич «Мамина вишня»; Я.Стеценко «Зоре моя вечірня»; Е.Гріг «Захід сонця»; О.Колодуб «Вишиванка»).
2. **Пісня без супроводу (a capella)** (приблизна складність – укр. нар. пісні та їх обробки: В.Заремба «Дивлюсь я на небо»; В.Косенко «Взяв би я бандуру»; О.Чишко «Дощик, дощик»; М.Віленський «У вишневому садочку», «Стойть явір над водою»).

Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики – 10 хвилин.

Загальна тривалість відповіді з творчого конкурсу з музики 30 хвилин на одного абітурієнта.

Творчий конкурс з музики

Інститут Мистецтв

НПУ імені М.П.Драгоманова

(освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр)

6.020204. Музичне мистецтво

(Художня культура, практична психологія, регент церковного хору)

Критерії оцінки знань і вмінь вступних іспитів для абітурієнтів

(загальний обрахунок рейтингової оцінки за 200-х бальною системою)

Сольфеджіо, теорія музики та музична література

(70 балів)

Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики – 40 хвилин

№	Назва блоку предмета, видів робіт	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I 1.	Теоретичний блок Музичний диктант	Написаний без помилок. В цілому написаний, але з незначними неточностями в мелодії. Невірно визначений розмір, інтонаційні та ритмічні помилки. Велика кількість помилок або диктант ненаписаний.	0-30 0-15 10-12 7-9 0-6
2.	Слуховий аналіз Лад 7 інтервалів 7 акордів	Вірно визначений лад Бал визначається у відповідності до кількості вірно визначених інтервалів Бал визначається у відповідності до кількості вірно визначених акордів	0-15 5 0-5 0-5
II 1. 2. 3.	Теорія Лад 2 Інтервали 2 Акорди	Вірно визначений лад Є окремі неточності Вірне розв'язання інтервалів Неповна відповідь або помилки при розв'язанні Вірно розв'язані акорди Бал визначається в залежності від кількості помилок.	0-25 5 0-4 10 0-9 10 0-9
III	Музична література (прослуховування муз. творів)	Вірно визначені автори і назви муз. твору 3-х музичних творів Вірно визначені автори і назви 2-х муз. творів Вірно визначений автор і назва одного музичного твору	0-15 15 10 5 0-70

Вокальне випробування (65 балів)

Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики –

10 хвилин.

№	Різнохарактерні вокальні твори за формою і змістом	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I	Виконання пісні під власний акомпанемент	1. здоровий голосовий апарат; 2. початкові вокальні дані; 3. чистота інтонації; 4. співвідношення звучання мелодії та акомпанементу; 5. артистичне виконання твору.	0-5 0-5 0-10 0-5 0-5 <hr/> 0-30
II	Виконання пісні без супроводу (a capella)	1. здоровий голосовий апарат; 2. співацька постава; 3. чистота інтонації; 4. початкові вокально-технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція) 5. артистичне виконання твору.	0-5 0-5 0-10 0-10 0-5 <hr/> 0-35
			0-65

Гра на музичних інструментах
(65 балів)

Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з музики –
15 хвилин.

№	Різнохарактерні інструментальні твори за стилем, жанром та формою	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I	П'єса або етюд технічного спрямування	1. чіткість і рівність виконання; 2. темпово-ритмічна стабільність.	0-5 0-5 0-10
II	Поліфонічний твір (дво або триголосний)	1.співвідношення голосів; 2.відчуття форми твору; 3. якість звуковидобування.	0-5 0-5 0-5 0-15
III	Твір великої форми (соната, варіації)	1.переконлива інтерпретація музичного твору; 2.врахування стильових особливостей твору; 3. якість звуковидобування; 4.технічна досконалість.	0-5 0-5 0-5 0-5 0-20
IV	П'єса кантиленного характеру	1.художнє виконання твору; 2.відчуття форми; 3.володіння педалізацією; 4. іntonування звучання.	0-5 0-5 0-5 0-5 0-20
			0-65

Творчий конкурс з музики
(освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр)
Загальний обрахунок рейтингової оцінки за 200-х бальною системою

№	Прізвище І.П. абітурієнта	Назва блоків предметів, видів робіт	Загальна кількість балів за розділами Творчого конкурсу	Загальна кількість балів за розділами Творчого конкурсу	Загальний рахунок балів з Творчого конкурсу
		Теоретичний блок: <i>Музичний диктант</i> <i>Слуховий аналіз</i> Теорія <i>Музична література</i> <i>Гра на муз. Інструментах</i> <i>Вокальне випробування</i>	0-30 0-15 0-15 0-25 0-15 0-65 0-65		
		Теоретичний блок: <i>Музичний диктант</i> <i>Слуховий аналіз</i> Теорія <i>Музична література</i> <i>Гра на муз. Інструментах</i> <i>Вокальне випробування</i>	0-30 0-15 0-15 0-25 0-15 0-65 0-65		
		Теоретичний блок: <i>Музичний диктант</i> <i>Слуховий аналіз</i> Теорія <i>Музична література</i> <i>Гра на муз. Інструментах</i> <i>Вокальне випробування</i>	0-30 0-15 0-15 0-25 0-15 0-65 0-65		
		Теоретичний блок: <i>Музичний диктант</i> <i>Слуховий аналіз</i> Теорія <i>Музична література</i> <i>Гра на муз. Інструментах</i> <i>Вокальне випробування</i>	0-30 0-15 0-15 0-25 0-15 0-65 0-65		
		Теоретичний блок: <i>Музичний диктант</i> <i>Слуховий аналіз</i> Теорія <i>Музична література</i> <i>Гра на муз. Інструментах</i> <i>Вокальне випробування</i>	0-30 0-15 0-15 0-25 0-15 0-65 0-65		